

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

Μη λογοτεχνικό κείμενο

A3.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Αναμένεται ομιλία επίσημου χαρακτήρα (σε συνέδριο). Στοιχεία που υπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο:

- ανάλογη προσφώνηση (π.χ. Αξιότιμοι σύνεδροι, κυρίες και κύριοι κ.λπ.).
- ανάλογη αποφώνηση (π.χ. Σας ευχαριστώ που ακούσατε τις προτάσεις μου κ.λπ.).
- ύφος τυπικό και επίσημο, που δεν αποκλείει τη χρήση α΄ ρηματικού προσώπου πληθυντικού αριθμού (κοινές καθημερινές πρακτικές) και α΄ ενικού ρηματικού προσώπου (κατάθεση προσωπικής άποψης).
- Ρητορικές ερωτήσεις.
- φράσεις επανασύνδεσης με το κοινό.
- Αναφορικά με το περιεχόμενο ο/η μαθητής/τρια να αξιοποιήσει στοιχεία από το μη λογοτεχνικό κείμενο. Δεν αναμένεται να αναφερθούν πάνω από τρεις (3) καθημερινές πρακτικές, που έχουν αναλυθεί και τεκμηριωθεί κατάλληλα.

Ενδεικτικές καθημερινές οικολογικές πρακτικές:

- Οικονομία στην ενέργεια που καταναλώνουμε (ρύθμιση του θερμοστάτη του καλοριφέρ, ηλεκτρικά φώτα και μικρές θερμαντικές συσκευές με φειδώ, ηλιακοί θερμοσίφωνες παντού, οικολογική βελτίωση σπιτιών και πολυκατοικιών (π.χ. σύγχρονα κουφώματα αλουμινίου), επισκευή και επαναχρησιμοποίηση μικρών ηλεκτρικών συσκευών, περιορισμός της χρήσης Ι.Χ. κ.λπ.) ·

- μετακίνηση με τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή με ποδήλατο ή με τα πόδια, περιορισμένες και ομαδικές μετακινήσεις με Ι.Χ., ρύθμιση μετακινήσεων (αποφυγή ωρών αιχμής κ.λπ.)
- περιορισμός της χρήσης του πλαστικού (χάρτινα καλαμάκια, σακούλες πολλαπλώς χρήσεων, γυάλινα μπουκάλια νερού κ.λπ.) ·
- καθαρισμός δρόμων, ακτών, παραλιών, πάρκων, δασών κ.λπ. και αποκομιδή των απορριμμάτων με δική μας πρωτοβουλία ·
- συστηματική διαλογή των οικιακών απορριμμάτων και απόρριψή τους στους ειδικούς κάδους για ανακύκλωση ·
- περιορισμός στην κατανάλωση και την απόρριψη των περισσευμάτων σε τρόφιμα, ρουχισμό, είδη σπιτιού κ.λπ., αποφυγή κατανάλωσης ακριβών, σπάνιων, δυσεύρετων κ.λπ. υλικών (π.χ. τροφίμων και ποτών) και αποθάρρυνση του σχετικού εμπορίου ·
- δενδροφύτευση σε κάθε ελεύθερο χώρο με ατομική πρωτοβουλία.

Λογοτεχνικό κείμενο

B3.

1. Το στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος επιδρά άμεσα στις σκέψεις και τα συναισθήματα του ποιητικού υποκειμένου, σύμφωνα με το κείμενο. Η επίδραση, μάλιστα, είναι τόσο καταλυτική, ώστε το ποιητικό υποκείμενο μοιάζει να διαμορφώνει ό,τι σκέπτεται και αισθάνεται για τον εαυτό του και τη ζωή του, με βάση το θέαμα της ακίνητης λίμνης, που απλώνεται μπροστά στα μάτια του. Συγκεκριμένα:

- Στην α΄ στροφή το ελαφρό αεράκι που σαλεύει τα νερά οδηγεί σε αμφιβολία και εσωτερικό απολογισμό → το ποιητικό υποκείμενο εμφανίζεται να μη γνωρίζει αν σκέπτεται / θυμάται ή αν έχει λησμονήσει τα πάντα.
- Στη β΄ στροφή η εικόνα πλήρους ακινησίας επηρεάζει και τον ψυχισμό του ποιητικού υποκειμένου με τρόπο που νιώθει την απόλυτη χαλάρωση → δεν αναγνωρίζει το συναίσθημα της ευτυχίας ούτε ενδιαφέρεται να το αισθανθεί.
- Στη γ΄ στροφική ενότητα οι πτυχές πάνω στην ακίνητη επιφάνεια του νερού οδηγούν το ποιητικό υποκείμενο πάλι σε πορεία αμφισβήτησης → αναρωτιέται πώς έφτιαξε τη μοναδική ζωή του με υλικό μόνο τα όνειρα (και όχι την πραγματικότητα, ίσως).

Θετικά αξιολογείται να αναγνωρίσουν οι μαθητές / οι μαθήτριες τον μελαγχολικό τόνο του ποιήματος και το κλίμα της εσωστρέφειας και της σιωπής (Λίμνη ατενίζω σιωπηλή, στ. 1).

Ως προς τα δικά τους βιώματα ή ερεθίσματα, η απάντηση είναι απολύτως ελεύθερη, αναμένεται ωστόσο να συσχετίσουν ένα στοιχείο του περιβάλλοντος με κάποιο δικό τους συναίσθημα.

2. Το αναμενόμενο κείμενο είναι ένα μικρό πεζογράφημα, με έντονο προσωπικό / βιωματικό χαρακτήρα και εξομολογητικό τόνο. Θετικά αξιολογείται το α' ενικό πρόσωπο και η καταγραφή σκέψεων και συναισθημάτων με την τεχνική του εσωτερικού μονολόγου. Απαραίτητο είναι, επίσης, οι σκέψεις και τα συναισθήματα να αφορμώνται από τη θέαση της ακίνητης λίμνης ή από συναφές ερέθισμα.